

Veileder for ekomtilbydere

Kort om utvalgte plikter som følger av
ekomregelverket

Januar 2022

Innledning

I Norge trenger man ikke tillatelse fra myndighetene for å tilby de fleste tjenester innen elektronisk kommunikasjon. Med retten til å tilby elektronisk kommunikasjon til allmennheten følger det imidlertid en rekke plikter, og en oversikt over noen av de viktigste er samlet i dette dokumentet.

Pliktene følger av ekomloven¹ og tilhørende forskrifter (ekomforskriften², nummerforskriften³ mv.). Oversikten i dette dokumentet over pliktene er ikke fullstendig eller uttømmende, og tilbyderen er selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med de forpliktelser denne er pålagt å overholde. Noen av forpliktelsene gjelder *alle* tilbydere av elektronisk kommunikasjonsnett og offentlige elektroniske kommunikasjonstjenester (ekomtilbydere), mens enkelte forpliktelser *bare* gjelder tilbydere av offentlig telefontjeneste (telefonitilbydere).

Hvis pliktene ikke overholdes, kan det være aktuelt med sanksjoner. Disse omtales i etterkant av beskrivelsen av plikter. Avslutningsvis omtales også sektoravgift for tilbydere.

Man oppfordres til å kontakte Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) dersom man er i tvil om rettigheter og plikter som følger av ekomregelverket.

Regelverket omtaler hovedsakelig to typer tilbydere, som har noe ulike forpliktelser:

1) Ekomtilbyder: alle tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett og elektroniske kommunikasjonstjenester. I ekomloven defineres tilbyder som: «*enhver fysisk eller juridisk person som tilbyr andre tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste*», jf. § 1-5, punkt 16.

2) Telefonitilbyder: en ekomtilbyder som tilbyr offentlig telefontjeneste. Telefontjeneste omfatter både mobil- og tradisjonellfasttelefoni (PSTN/ISDN). Telefontjeneste omfatter også bredbåndstelefoni som er tilrettelagt for alle-til-alle kommunikasjon, dvs. at man både kan ringe til og motta samtaler fra mobilnett og fastnett (PSTN/ISDN).

Ekomtilbydere er bl.a. underlagt følgende plikter:

1. Registreringsplikt.
2. Taushetsplikt og plikter ifm. kommunikasjonskontroll.
3. Plikter ifm. fellesfakturerte tjenester.
4. Plikter ifm. bruksbegrensning.
5. Formidlingsplikt.
6. Rapporteringsplikt.
7. Plikt til å tilby avtale.
8. Plikt til varsling ved endring av avtale.

Telefonitilbydere er i tillegg underlagt følgende plikter:

9. Plikt til å informere om leveringsvilkår.
10. Plikt til entydig identifisering.

¹ Lov om elektronisk kommunikasjon av 4. juli 2003 nr. 83

² Forskrift om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste av 16. februar 2004 nr. 401

³ Forskrift om nummerressurser for elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester av 16. februar 2004 nr. 426

⁴ Nkom-dokument 0405885-47

11. Plikter ifm. nødinterop, herunder geografisk lokalisering av nødinterop.
12. Plikter ifm. nummeropplysning.
13. Plikter ifm. overflytting av nummer ved bytte av tilbyder (nummerportering).

Generelle regler

14. Sanksjoner.
15. Sektoravgift og gebyr.

Del I: Plikter for alle ekomtilbydere

1. Registreringsplikt

Se ekomloven § 2-1, jf. ekomforskriften § 1-2.

Markedet for elektronisk kommunikasjon er åpent for alle som ønsker å etablere seg, og det er ikke nødvendig med tillatelse fra myndighetene. Enkelte typer ekomtilbydere har imidlertid en plikt til å registrere virksomheten sin hos Nkom. For slike tilbydere er registrering nødvendig for å drive lovlig virksomhet. Registrering skal skje før eller samtidig med at virksomhet igangsettes.

Disse ekomtilbydere har plikt til å registrere seg:

- Tilbydere som anlegger, drifter og gir tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett som anvendes for tilbud av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste.
- Tilbydere av offentlig telefontjeneste.
- Tilbydere av overføringskapasitet (f.eks. leide samband og mørk fiber).

Tilbydere som ikke faller inn under disse kategoriene – f.eks. tilbydere av innholdstjenester, dataoverføringstjenester der tilbyderen ikke anlegger eller drifter eget (fysisk) nett og telefonitilbydere hvor tjenesten ikke eller bare delvis er tilrettelagt for alle-til-alle kommunikasjon (for eksempel Skype) – er ikke registreringspliktige.

Registrering til Nkom skjer ved å fylle ut [registreringsskjemaet](#), og dette undertegnes av en person som forplikter selskapet. Skjemaet sendes Nkom sammen med relevante vedlegg per ordinær post eller [per e-post](#) til firmapost@nkom.no

Når skjemaet er sendt Nkom, kan tilbyderen tilby sine produkter og tjenester i markedet. Selskapets registrering vil fremgå av Nkoms [liste over registrerte tilbydere](#).

Endringer i de forhold som er rapportert inn skal meldes til Nkom snarest mulig.

2. Taushetsplikt og plikter ifm. kommunikasjonskontroll

Se ekomloven §§ 2-8 og 2-9.

Alle ekomtilbydere har taushetsplikt om kundenes og andres bruk av tjenestene som tilbyder selger. Dette gjelder opplysninger om innhold av elektronisk kommunikasjon og andres bruk av elektronisk kommunikasjon, f.eks. trafikkdata.

Bestemmelsen i § 2-9 skal ivareta hensynet til sluttbrukernes konfidensialitet og personvern, og dette innebærer at tilbyder som hovedregel ikke kan utlevere opplysninger som omfattes av

den lovpålagte taushetsplikt. For mer informasjon om personvern i elektronisk kommunikasjon, se [ytterligere veiledning](#).

Politi- og påtalemyndigheten har imidlertid i visse tilfeller hjemmel til å kreve utlevering av elektronisk kommunikasjon. Nkom kan på anmodning fra denne frita tilbydere fra den lovpålagte taushetsplikten, men det gjøres en særskilt vurdering i hver enkelt sak. Dersom politi- og påtalemyndigheten har fått medhold i et slikt fritak i tillegg til en beslagsbeslutning (se straffeprosessloven⁵ § 203 flg.) eller rettslig pålegg (straffeprosessloven § 210), må tilbyder utlevere opplysninger som omfattes av Nkoms vedtak om fritak.

Politiet kan også få rettens kjennelse til å foreta telefonavlytting og annen kommunikasjonskontroll (straffeprosessloven kap. 16a og 16b). I slike tilfeller er samtykke fra Nkom ikke påkrevd. Les mer om politiets tilgang til elektronisk kommunikasjon i ovennevnte [veiledning](#).

Ekomtilbyder skal tilrettelegge elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester slik at lovbestemt tilgang til informasjon om sluttbruker og elektronisk kommunikasjon er sikret, jf. § 2-8. Hva gjelder tilrettelegging for innhenting av elektronisk kommunikasjon som transporteres over den norske grensen, er det gitt bestemmelser om dette i [etterretningstjenesteloven kapittel 7](#).

3. Plikter ifm. fellesfakturerte tjenester

Se ekomloven § 2-12, jf. ekomforskriften kapittel 5a.

Fellesfakturerte tjenester er innholdstjenester som tilbys over elektronisk kommunikasjonsnett og som faktureres sammen med elektronisk kommunikasjonstjeneste (telefonregning, bredbåndsregning o.l.). Tjenestene kan tilbys som mobilt innhold (for eksempel SMS over 4/5-sifrede kortnummer; CPA-plattform), over Internett eller via telefontjeneste (820/829-nummer, herunder teletorgtjenester).

Regelverket stiller bl.a. krav til at ekomtilbyder skal tilby sluttbruker å kunne sperre mot all tilgang til fellesfakturerte tjenester. Tilbyderen skal også sørge for at sluttbrukeren vederlagsfritt får prisinformasjon om den fellesfakturerte tjenesten før den leveres.

Tilbyderen skal videre sikre at barn og unge under 18 år ikke tilbys innhold som er forbudt å vise for aldersgruppen. Foreldre skal tilbys å registrere barn og unge under 18 år som brukere av abonnement.

Det er ekomtilbyderen som fakturerer innholdstjenesten på vegne av innholdsleverandøren, og som dermed står fullt ut ansvarlig overfor sine kunder for tjenestene. Ekomtilbyderen skal ha en ordning for behandling av klager og skal ikke henvise sine kunder videre til innholdsleverandøren. Dersom tilbyder og kunde ikke kommer til enighet, kan [Brukerklagenemnda for elektronisk kommunikasjon \(BKN\)](#) behandle klagen.

4. Plikter ifm. bruksbegrensning

Se ekomloven § 2-5.

En typisk bruksbegrensning vil innebære at en tilbyder stanser leveransen av en ekomtjeneste til en annen tilbyder. Dette er en alvorlig inngripen med store konsekvenser både for tilbyder og kunder. Som bruksbegrensningstiltak menes blant annet avbrytelse eller annen funksjonell begrensning av bruken av nett eller tjenester.

⁵ Lov om rettergangsmåten i straffesaker av 22. mai 1981 nr. 2

Nkom kan pålegge tilbyder å gjennomføre bruksbegrensninger av hensyn til rikets sikkerhet eller andre viktige samfunnsinteresser.

I enkelte situasjoner gir ekomloven § 2-5 tilbyder plikt til gjennomføre bruksbegrensningstiltak. I andre tilfeller har tilbyder en mulighet til selv å gjennomføre bruksbegrensningstiltak. I andre tilfeller må ekomtilbydere innhente tillatelse fra Nkom for å kunne iverksette bruksbegrensningstiltak.

For at Nkom skal kunne fatte vedtak om tillatelse til bruksbegrensning, må tiltaket være nødvendig og forholdsmessig. I vedtak om tillatelse til bruksbegrensning vil det normalt bli stilt krav om å varsle sluttbrukere som blir berørt av bruksbegrensningen. Varselet skal gi sluttbrukerne oppfordring og tid til å områ seg for å kunne bytte tilbyder.

Bestemmelsen begrenser for øvrig ikke tilbyders adgang til å innføre bruksbegrensninger overfor en annen tilbyder ved betalingsmislighold, jf. femte ledd. I slike tilfeller vil tilbyder kunne gjennomføre bruksbegrensninger uten først å innhente særskilt tillatelse fra Nkom. Dette er begrunnet i at det ikke bør være Nkom som skal vurdere hvorvidt det foreligger betalingsmislighold mellom to tilbydere, da dette er å anse som et privatrettslig spørsmål.⁷ Selv om det ikke kreves tillatelse til å gjennomføre en bruksbegrensning fra Nkom ved betalingsmislighold, skal myndigheten fortsatt varsles når det planlegges å gjennomføre en bruksbegrensning overfor en annen tilbyder, jf. syvende ledd.

Tilbyderen som bruksbegrensningen skal rettes mot, slik som nevnt i femte ledd, skal varsles senest én måned før frakopling. Tilbyder skal straks varsle egne berørte tilbydere og sluttbrukere.

Femte ledd gjelder også ved betalingsmislighold fra sluttbruker. Se ekomforskriften § 1-11 om prosedyrer for håndtering av manglende betaling i slike tilfeller.

5. Plikter ifm. sperring av nummer eller tjeneste

Se ekomloven § 2-4 a.

Ekomtilbydere skal sikre at sluttbruker kan få forbindelse med alle nummer

- i [nasjonal nummerplan](#), herunder stedsuavhengige nummer,
- i den europeiske nummerserien +3883,
- i nummerserien +800 og
- i andre EØS-lands nummerplaner, herunder stedsuavhengige nummer.

Formidlingsplikten gjelder ikke dersom B-abonnent (mottaker av samtale) har valgt å begrense tilgang fra A-abonnenter (anropende part) lokalisert i særskilte geografiske områder. Plikten gjelder heller ikke dersom det ikke er teknisk eller økonomisk mulig for ekomtilbyderen å sikre slik tilgang. Sistnevnte er en snever unntaksregel og gjelder ikke for anrop til nasjonale nummer innen Norge, men er særlig knyttet til internasjonale anrop til nummer som ikke er mobil- eller fastnettnummer, f.eks. fellesfakturerte tjenester.

⁷ Jf. Prop. 69 L (2012-2013) s. 100

Etter bestemmelsens tredje ledd kan Nkom pålegge ekomtilbydere å sperre tilgang til nummer eller tjeneste når det foreligger overtredelse av markedsføringsloven⁸ kapittel 2 og 3. Det er Forbrukertilsynet (FT) som fører tilsyn med markedsføringsloven og foretar vurderingen av hvorvidt det foreligger en overtredelse av disse reglene. Bestemmelsen legger følgelig opp til et samarbeid mellom FT og Nkom.

Tredje ledd er ment som en sikkerhetsventil i de tilfeller tilbyder ikke stenger tilgangen på eget initiativ. Det trengs ikke tillatelse fra Nkom for å stenge tilgang i svindeltilfeller. Som følge av lojalitetsplikten i kontraktsforhold vil det i mange tilfeller foreligge en generell tapsbegrensningsplikt for tilbyder. Ved akutt eller overhengende fare for at tilbyders kunde(r) vil bli utsatt for svindel og økonomisk tap, vil tilbyder kunne gjennomføre umiddelbare tiltak for å begrense tapet eller faren for tap hos kunden(e).

6. Rapporteringsplikt

Se ekomloven § 10-3.

Nkom innhenter regelmessig statistikkdata i det norske ekommarkedet. Typisk innhentes opplysninger om antall abonnement, omsetning og trafikk (minutter, SMS eller data) etc. Dette gjøres på helårs- og halvårsbasis. Helårsstatistikken er mer omfattende enn halvårsstatistikken. Ekomtilbydere som omfattes av statistikkinnhenting, oversendes vedtak om innhenting av opplysninger om ekommarkedet, med frist for innlevering. Tilbydere får tilsendt en lenke til [Altinn](#) hvor tilbyderen logger seg inn for å fylle ut relevant informasjon elektronisk. Alle berørte tilbydere må oppfylle denne informasjonsplikten.

Innsamlede data blir benyttet i forbindelse med løpende markedstilsyn og regulering av tilbydere i ekommarkedet. Deler av de data som blir innhentet gjøres også tilgjengelig i form av statistikk om ekommarkedet. Disse ble tidligere publisert som rapporter, men offentliggjøres nå som [ekomstatistikken](#) på nett.

I tillegg til den regelmessige innhenting av statistikk, kan Nkom kreve å få utlevert andre opplysninger som er nødvendige av hensyn til gjennomføringen av bestemmelsene i ekomloven.

7. Plikt til å tilby avtale

Se ekomloven § 2-4, første og fjerde ledd, jf. ekomforskriften § 1-8, første ledd.

Ekomtilbydere har plikt til å tilby sluttbruker avtale for abonnementstjenester, herunder kontantkorttjenester. Avtalen skal bl.a. omfatte opplysninger om:

- tilbyders navn og adresse
- avtalens omfang, herunder relevante opplysninger om nett og tjenester, kvalitetsparametere, vedlikeholdsvilkår og tidspunkt for tilknytning
- pris og henvisning til hvor man får tilgang til oppdatert informasjon om pris
- avtalens varighet og vilkår for fornyelse og opphør
- kompensasjons- og refusjonsordninger ved kvalitetsavvik eller ved manglende levering
- reservasjonsordninger for nummeropplysning og fellesfakturert tjeneste
- prosedyre for klagebehandling

Etter § 2-4, fjerde ledd, kan ikke avtalen ha en bindingstid på lenger enn tolv måneder. I spesielle tilfeller kan det avtales bindingstid på opp til 24 måneder, men dette forutsetter at det

⁸ Lov om kontroll med markedsføring og avtalevilkår mv. av 9. januar 2009 nr. 2

åpenbart er i sluttbrukers interesse med bindingstid utover tolv måneder (f.eks. ved inngåelse av kollektivavtaler med borettslag o.l.)⁹ Vilkår om bindingstid forutsetter at tilbyder gir sluttbruker en økonomisk fordel. Tilbyder skal vederlagsfritt opplyse sluttbruker om operatørlåskode når bindingstiden utløper.

Reglene for bindingstid kan fravikes dersom sluttbruker ikke er forbruker, jf. § 2-4, femte ledd.

8. Plikt til varsling ved endring av avtale

Se ekomloven § 2-4, tredje ledd, jf. ekomforskriften § 1-8, andre ledd.

Bestemmelsen i § 2-4, tredje ledd, er ikke i seg selv en hjemmel for tilbyder til ensidig å endre avtalen med sluttbruker, men pålegger plikter og gir rettigheter til henholdsvis tilbyder og sluttbruker i tilfeller hvor det allerede foreligger adgang til å foreta endringer. Bestemmelsen i tredje ledd kan fravikes utenfor forbrukerforhold, jf. femte ledd.

Ekomtilbydere skal varsle kunden om endring i avtalen minst én måned før endringer iverksettes.

Kunder som ikke godtar nye avtalevilkår, kan vederlagsfritt heve avtalen med virkning fra det tidspunktet endringen trer i kraft. Tilbyderne har plikt til å informere om hevningsadgangen når endringene i avtalen varsles.

Kravene til varselets form og innhold varierer med hva endringen består i. Det er flere måter å varsle kunden på, for eksempel per post, e-post, telefon, SMS og informasjon på egne nettsider eller i medier. I vurderingen av om kravet til varsel vil være oppfylt, er varslingsmetoden et av vurderingspunktene. Den skal være tilpasset endringene som skal varsles og hvilken tjeneste endringen berører. Generelt vil det være slik at jo større betydning endringen må antas å ha for kunden, desto større krav stilles til varselets innhold og form.

Sluttbruker som ikke godtar nye avtalevilkår for abonnementsavtale med bindingstid, kan heve avtalen etter bestemmelsen i tredje ledd når endringen er til ugunst for sluttbruker, jf. § 2-4, fjerde ledd.

Del II: Plikter for telefonitilbydere

9. Plikt til å informere om leveringsvilkår

Se ekomloven § 2-4, første ledd, jf. ekomforskriften § 1-7 og § 1-11.

Telefonitilbydere har plikt til å utarbeide og offentliggjøre leveringsvilkår for sitt tilbud, jf. ekomforskriften § 1-7.

Informasjonen som offentliggjøres skal være oversiktlig og oppdatert og skal blant annet inneholde opplysninger om:

- tilbyders navn og adresse
- hva offentlig telefontjeneste omfatter, herunder tilleggstjenester
- priser for tilgang, bruk og vedlikehold, herunder faste og variable priser, samt rabatter og særlige prisplaner

⁹ Jf. Prop 69 L (2012-2013) s. 98

- kompensasjons- og refusjonsordninger
- reservasjonsordninger for nummeropplysning og fellesfakturerte tjenester
- vedlikeholdstjenester
- standard leveringsvilkår, herunder eventuelle vilkår om varighet
- klageordninger

Etter ekomforskriften § 1-11 skal tilbydere skal ha prosedyrer for håndtering av manglende betaling fra sluttbruker. Prosedyrene skal være forholdsmessige og ikke-diskriminerende. Tilbyder skal gi sluttbruker minst én betalingsoppfordring før det iverksettes stenging eller annen bruksbegrensning. Stenging eller annen bruksbegrensning kan tidligst iverksettes én måned etter at det er gitt betalingsoppfordring og forhåndsvarsling om tiltak er meddelt sluttbruker. Så langt det er teknisk mulig skal bare den berørte tjenesten stenges. Sluttbruker skal kunne anrope nødetatene selv om det er stengt for utgående samtaler.

10. Plikt til entydig identifisering

Se ekomloven § 2-4, andre ledd, og ekomforskriften § 1-10 og § 6-2.

Ved inngåelse, endring eller opphør av avtale plikter telefonitilbydere å sikre at sluttbruker er entydig identifisert, og identitetskontrollen skal kunne dokumenteres.

Telefonitilbyder kan selv til en viss grad vurdere hva som er hensiktsmessig metode for identifisering av sluttbruker. Høy sikkerhet med hensyn til sluttbrukers identitet vil være særlig viktig ved for eksempel avtaleinngåelsen, overføring av abonnementet til en annen bruker og endringer av opplysninger om sluttbruker med hemmelig nummer. Høy sikkerhet med hensyn til sluttbrukers identitet kan oppnås både ved fysisk og elektronisk identifikasjon.

Tilbydere kan kreve at sluttbruker fremlegger gyldig legitimasjon for å sikre at sluttbruker blir entydig identifisert ved inngåelse av avtalen. Som gyldig legitimasjon regnes legitimasjon utstedt av offentlig myndighet, eller av annet organ som har betryggende kontrollrutiner for dokumentutstedelse når dokumentene har et tilfredsstillende sikkerhetsnivå og inneholder fullt navn, navnetrekk, fotografi og fødselsnummer eller D-nummer. For sluttbrukere som ikke har fått tildelt norsk fødselsnummer eller D-nummer skal legitimasjonsdokumenter i tillegg inneholde fødselsdato, fødested, kjønn og statsborgerskap.

Offentlig telefontjeneste skal ikke kunne benyttes før bruker/sluttbruker er registrert på en entydig måte. Tilbyder har som nevnt ansvaret for at kravet er oppfylt og skal kunne dokumentere på hvilken måte identitetskontrollen er foretatt. Dette kan for eksempel gjøres ved å oppbevare referanse til legitimasjonen som ble brukt for å bekrefte kundens identitet.

Etter ekomforskriften § 1-10 skal tilbyder som mottar sluttbruker ved videresalg av abonnement for elektronisk kommunikasjon eller ved annen avtaleinngåelse om levering av telefontjeneste eller internettilgang, innhente skriftlig fullmakt fra sluttbruker før skifte av tilbyder.¹¹ Som skriftlig fullmakt anses også fullmakt avgitt pr. e-post eller SMS.

¹⁰ Nkom-dokument 0400631-33

¹¹ Denne plikten gjelder for ekomtilbydere generelt, men er mest relevant for telefonitilbydere.

11. Plikter ifm. nødanrop, herunder geografisk lokalisering av nødanrop

Se ekomloven § 2-6 og ekomforskriften § 6-2a.

Tilbyder som tilbyr sluttbruker en elektronisk kommunikasjonstjeneste som gir mulighet for å foreta innenlandsk anrop til ett eller flere nummer i den nasjonale nummerplanen, skal sikre at sluttbruker kan foreta anrop til nødetatens nødmeldingstjeneste. Tilbyder plikter også å rute såkalt eCall til valgt mottakssentral for nødanrop. Brukere skal kunne anrope nødetatens nødmeldingstjeneste uten å måtte betale for det, og uten å måtte anvende mynt, kort, kode eller annet tilgangsmiddel.

Ved anrop til nødetatens nødmeldingstjeneste følger det av ekomforskriften § 6-2a at telefonitilbydere¹² skal overføre følgende til nødstaten:

- anroper nummer (A-nummer)
- sluttbrukers, eventuelt registrert brukers, etternavn, fornavn, mellomnavn eller firmanavn
- registrert adresse

Kravet til opprinnelsesmarkering gjelder uavhengig av hvilken teknologi som brukes for å tilby telefonitjenesten. Nødanropet skal rutes til nærmeste nødsentral.

For anrop fra mobiltelefon skal i tillegg til opplysningene nevnt over også informasjon om mobilterminalens lokalisering, basert på nettverks og håndsett, overføres til nødstatene. For nettverksbasert posisjon, skal nøyaktigheten minst tilsvare den som oppnås ved å kombinere basestasjonens beregnede dekningsområde, sektorangivelse og beregning av terminalens avstand fra basestasjonen, jf. ekomforskriften § 6-2a, andre ledd. For håndsettbasert posisjon, skal nøyaktigheten være så høy som mulig, og med maksimal feilmargin på 50 meter for minimum 80 prosent av nødanropene.

Ved anrop fra IP-telefon skal det opplyses om at overført adresse kan avvike fra faktisk lokasjon.

Bransjen har utviklet en løsning for overføring av opprinnelsesmarkering til nødstatene, og denne tilbys av [Nasjonal Referansedatabase AS \(NRDB\)](#).

12. Plikter ifm. nummeropplysning

Se ekomloven § 7-4, jf. ekomforskriften §§ 6-2 og 6-3.

Telefonitilbydere skal føre register over enhver sluttbrukers navn, adresse og nummer/adresse for tjeneste (nummeropplysningsinformasjon), jf. ekomforskriften § 6-2.

Sluttbruker skal vederlagsfritt kunne kontrollere, rette og trekke tilbake registrerte opplysninger. Sluttbrukere kan reservere seg helt eller delvis mot at informasjon om egne nummer, navn eller adresse utleveres til allmennheten/nummeropplysningstjenester. Telefonitilbyder skal opplyse sluttbruker om at reservasjon mot oppføring i opplysningssystem kan gjøres vederlagsfritt.

Telefonitilbyder plikter på en objektiv, ikke-diskriminerende måte og til kostnadsorienterte priser å stille nummeropplysningsinformasjon etter § 6-2 til rådighet på forespørsel fra tilbydere

¹² Plikten gjelder også i utgangspunktet for eier av elektronisk kommunikasjonsnett som brukes til levering av offentlig telefonitjeneste, men er mest relevant for telefonitilbydere.

¹³ Nkom-sak 1404629

av opplysningstjeneste, når informasjonen skal nyttes i nummeropplysningsvirksomhet, jf. § 6-3, første ledd. Tilbyderne har et selvstendig ansvar for vurderingen av hvem det utleveres nummeropplysningsinformasjon til. Nkom gjennomførte 2020 og 2021 et [større tilsyn](#) med utleveringsplikten.

Informasjon som skal overføres etter § 6-3, første ledd er følgende:

1. unik ID; fødselsdato eller organisasjonsnummer
2. brukers etternavn, fornavn og mellomnavn for personlige brukere eller firmanavn. Når juridisk eier av abonnement og bruker ikke er den samme, skal bare brukers navn overføres
3. gatenavn eller postadresse
4. husnummer
5. postnummer
6. poststed
7. telefonnummer
8. brukstype, det vil si om nummeret brukes til fasttelefon, mobiltelefon eller telefaks

Tilbyderne skal dekke kostnader med å tilrettelegge for overføring av nummeropplysningsinformasjon. Nummeropplysningsvirksomhet skal dekke eventuelle overføringskostnader (f. eks. linjeleie).

Bransjen har i 2021 fremforhandlet revidert standardavtale om utveksling av nummeropplysningsinformasjon. Standardavtalen er også lagt ut på Nkoms [nettsider](#).

Hemmelig nummer, se forskriften § 6-6.

Telefontilbyder som tilbyr sluttbruker tjenesten hemmelig nummer, skal sikre at denne som et minimum inneholder full reservasjon mot at informasjon om sluttbrukers nummer, navn og adresse utleveres til allmennheten/nummeropplysningstjenester, samt reservasjon mot visning av eget nummer, jf. ekomforskriften § 6-1 om nummervisning. Ved portering (se punkt 13 under) av hemmelig nummer skal avgivende (opprinnelig) tilbyder informere mottakende (ny) tilbyder om at nummeret har status som hemmelig. Tjenesten hemmelig nummer skal videreføres av ny tilbyder.

13. Plikter ifm. overflytting av nummer ved bytte av tilbyder (nummerportering)

Se ekomloven § 7-3, jf. ekomforskriften §§ 3-5 flg. og 1-10.

Sluttbruker har rett til å beholde sitt nummer ved bytte av telefontilbyder.¹⁴ Mottakende tilbyder skal innhente en skriftlig fullmakt fra sluttbruker før skifte av tilbyder. Fullmakten skal inneholde en entydig identifisering av sluttbrukeren og et positivt samtykke om å bytte tilbyder. Som skriftlig fullmakt anses også fullmakt avgitt pr. e-post, SMS eller telefaks. Avgivende tilbyder plikter å gjennomføre flyttingen av nummeret senest ved utgangen av etterfølgende virkedag etter at avgivende tilbyder har mottatt korrekt anmodning fra mottakende tilbyder.

¹⁴ Plikten gjelder bare tilbydere som benytter nummer fra nasjonal nummerplan (E.164) iht. nummerforskriften § 16. Sluttbrukers rett gjelder således bare for denne typen nummer, og ikke IP-adresser, domenenavn, e-postadresser eller lignende.

Bestemmelsene om nummerportering er ufravikelige. En tilbyder kan ikke nekte portering på grunn av et uoppgjort krav mot en sluttbruker. Sluttbruker skal helles ikke faktureres særskilt for kostnadene ved portering.

Skulle avgivende tilbyder gå konkurs, plikter konkursboet å oppfylle porteringsplikten. Dette kan enten gjøres ved at boet selv eller konkursdebitor godkjenner porteringsbestillinger, eller ved at bobestyrer gir skriftlig fullmakt til Nasjonal Referansedatabase AS (NRDB) om at alle porteringer skal godtas.

For ytterligere informasjon, se de [administrative rutiner for nummerportering](#). Se også hva som er sagt om portering av hemmelig nummer under punkt 12.

Del III: Generelle regler

14. Sanksjoner

Se ekomloven §§ 10-6 (pålegg om retting og opphør av ulovlige forhold), 10-7 (tvangsmulkt), 10-8 (tilbakekall), 10-9 (stenging), 10-10 (pålegg om stans i omsetning mv.), 10-12 (tilbakebetaling), 10-13 (overtredelsesgebyr, jf. ekomforskriften § 10-3a) og 12-4 (straff).

Dersom pliktene som følger av ekomregelverket ikke følges, har Nkom hjemmel til å varsle/fatte vedtak med pålegg om retting og/eller opphør av ulovlige forhold iht. ekomloven § 10-6, eventuelt i kombinasjon med varsel om tvangsmulkt etter § 10-7. Mulkt skal i prinsippet ilegges i alle tilfeller hvor en tilbyder ikke innretter seg etter en plikt. Bestemmelsen i § 10-13 gir også mulighet for Nkom å ilegge overtredelsesgebyr, eventuelt i kombinasjon med tvangsmulkt.

Overtredelsesgebyr ilegges i etterkant av et regelbrudd, mens tvangsmulkt virker framover i tid.

Bestemmelsen i § 10-9 åpner også for at Nkom kan stenge nett eller tjenester, for eksempel hvis en aktør ikke innretter seg etter pålegg om retting.

Andre sanksjonsmuligheter iht. loven følger av §§ 10-8 (tilbakekall), 10-10 (pålegg om stans i omsetning og tilbakekall av radio- og terminalutstyr), 10-12 (tilbakebetaling mellom tilbydere) og 12-4 (straff).

15. Sektoravgift og gebyr

Nkom er finansiert gjennom sektoravgifter og gebyrer fra blant annet ekomtilbydere. Dette er hjemlet i ekomloven § 12-1 og gitt nærmere regler for i [forskrift](#) om sektoravgift og gebyr til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet av 20. mars 2017 nr. 386.

Tilbydere av elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste ilegges sektoravgift i egenskap av å være tilbyder. Sektoravgiften skal utgjøre en forholdsmessig del av det sektoravgifts- og gebyrgrunlaget Stortinget har vedtatt at Nkom kan innkreve. Beregningen av denne sektoravgiften er fastsatt i forskriften. Det gis et bunnfradrag på 35 millioner kroner for konsern eller selskap, slik at sektoravgiften blir beregnet av omsetning som overstiger 35 millioner kroner i siste regnskapsår før sektoravgiftsperioden.

Det ilegges også sektoravgift og gebyr på andre grunnlag fastsatt i samme forskrift, blant annet for frekvensløyver, senderløyver, bruk av nummer, navn og adresseressurser mv.